

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV. VÁRNÉGVE-UTCA 11.
Telefon száma 788.

KEZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Védőlevele postán házhoz hordva:
Egy évre... 40 kor. | Egy évre... 20 kor.
Egy fél évre... 25 kor. | Egy órára 3 kor. 50 fill.

Külföldre: 3 órára Németországba 12 korona.
Francia-, Orosz-, Görög-, Görög-, Spa-
nyol-országokba, Svéd-, Román-, és Szerbia-
válságit amaz országokba, melyek a postaszab-
szabadoshoz tartoznak, negyedeve 15 korona.
Egy szám ára 12 fillér.

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTÁN
főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
népszerűdalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. VÁRNÉGVE-UTCA 11.
Telefon száma 798.

HÍRDETESEKET ÉS NYILTMIBÉRI VALÓ
KÖZLEMÉNYKÉPFELVÁSARADÓHIVATAL
Párizsban főigazgató: John P. Jones
& Co. 31. Rue de Valenciennes.

LONDONBAN FÜGYMÉNYSZÜNET: Telegyűlés
11. Bowditch Street.

BRUXELLESBEN: Nemzetközi kiadósági
vevőreprezentáció: Daudon G. L. & Fils,
valamint egyes kollégák.

BÉCSBEN: Danenberg I. I. Kompagnie No. 7.
Dukes St. utca. No. 1. Völzle 31. 8-8.
Hasselmann & Voelter I. Wallfischgasse 10.
Messe Radolf Seilerstraße No. 2.
Oppelit A. Staudenstraße No. 2.
Schaalek Henrik I. Wolfen No. 14.

ZÜRICHBEN: Orell, Büssli & Co.
és váltárnyelvi hirdetővel írodta.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezércikk: Tengerre magyar.
A delegációk.
A magyar delegáció teljes ülése.
Az osztrák delegáció teljes ülése.
Szoecziális vita a francia parlamentben.
Az orosz katonai társaság.
A szerb választások eredménye.
Püspökjavaslat.
A darabontok kiverése.
Lovaregyleti meeting Alagon.
Tárca: Kísértetek.
Írta: Vértessy Gyula.
Regény: A rejtélyes gróf.
Írta: W. E. Norris.

„Tengerre, magyar!”

Duna-Tisza-csatorna... Magyar Tengeri Hajóstársaság: két hatalmas eszme, a melynek mindegyike méhében rejti a jövőd Magyarországot eddig még nem tapasztalt vagyonosodásának csiráit egyrészt, másrészt minden ösztökélésnél és theoretikus dogmáknál hathatósabb módon kivezet százados szűk látókörünkbe s hozzá szoktat ahhoz a gondolathoz, hogy külpolitika nélkül nemcsak hogy történelmi hivatásra nem vállalkozhatunk, de még az egységes nemzeti állam kiépítéséről is hiába beszélünk.

Kormányunk igazságtétel még létezhetne sem juthatott az alkotások megkezdésének terén; a Duna-Tisza-csatorna és a Magyar Tengeri Hajóstársaság terytbe vett megalkotásával, ha egyebet nem hirtetne is a nagy koncepcziókból, mint villanyos reflektor az ünnep-várók feje fölé, előre veti fényét azokban a nagy várakozásokban, melyekkel reményeink körülveszik, a nagy miniszterium-ot.

Valóban ideje volt, hogy a stréber és a közgazdasági tevényt-ség-et tudás helyett Kossuth Ferencz nagy tudása és önzetlensége töltsen be ott, ahol nemzeti vagyonosodásunk intézményei legelőbb találhatják meg erőforrásaikat. Ember és hazafi kellett volna ide már régen!

Tengerészletünkéről szóló alábbi cikkünk a felvetett két eszme keretében vág. Szerzője gyakorlati ember, aki a kérdéshez időnkint hozzá fog szólni az „Egyetértés” hasábjain.

Néhány hónap választ el bennünket attól az időponttól, amikor a magyar és osztrák kormány között létesült szerződés, amely a tengerhajózási területek beosztása és kölcsönös kiszolgálása iránt rendelkez, lejár. Az utolsó évek eseményei kétségessé tették a lehetőségét annak, hogy e részben az előmunkálatok megindítsanak és ennek folytatn ma teljesen tájékozatlan helyzetben vagyunk a közel jövő teendőit illetően.

Ausztriában, és pedig nemcsak a tengeri forgalom kapujában: Triestben, hanem Bécsben és a nagy osztrák központokban, az illetékes testületek és szakkörök aktuális események napirendre kerülésekor évek óta gondosan ébrentartják a tengerészeti jövőjéhez fűződő országos érdekeket; nálunk azonban — hamarosan meg se tudjuk mondani, hogy milyen testületnek volna a kötelessége a kezdeményezés munkájá eiben az országosan fontos és egyetlen sürgős kérdésben*) És ennek oka egyesegydül az általános tájékozatlanság, amely országszerte tapasztalható a tengerhajózás körül.

Azon közel négy évtized, amelynek folyamán a magyar tengerészet be rendezése nagy vonásokban elkészült, nem volt képes elég érdeklődést felkeltetni a világforgalom hatalmas eszköze: a tengerhajózás iránt. Közönségünk a napilapok »Külföldiek» rovatából merítette összes tengerészeti ismereteit s így maradt a tengerészet az, mint volt évtizedekkel ezelőtt: a mesevilág egyik érdekessége.

Az országos ügyek ezreinek zavarában is parancsolólag int az intézőkörök felé az az óhaj, hogy a tengerészet ügyeinek népszerűsítése, általánosítása és szakszerű kezelése mindazon körök megfelelő bevonásával valósíttassék meg, amelyek ezen érdekek bármilyen szempontból is közreműködhetnek.

Az országos forgalmi érdekek, kivétel, behozatal és átmeneti kereskedelem tengeri összeköttetéseket illető igényei szempontjából meg kell keresni és találni a kereskedelmi kormányzat az összeköttetést a kereske-

*) A cikkírónak, aki külföldön él, nem volt még alkalma Kossuth Ferencz működését észrevenni. Szerk.

delem és ipar érdekelt tényezőivel és szakembereivel. Világos és könnyen érthető tájékozával kell nyújtani a mai helyzetről, hogy — nem úgy, mint ma — a szakemberek véleményét alkothassanak maguknak a megvalósítható és megvalósítandó eszméről.

Ha csak egy futó pillantást vetünk a nyugateurópai államok tengerészeti ténykedésére, konstataálni fogjuk, hogy — eltekintve Angliától, a hol a tengerészet az évszázadok folyamán minden iródban otthonos lett — a többi államokban is a kormányok, parlamentek, kereskedelmi, tengerészeti testületek és körök váltakozva működnek közre a tengerhajózás érdekeiben és valóságos hadviselő felként nyilvántartják mindazon lépéseket, amelyek a különböző államok tengeri térhódításának jeleit mutatják. Még Ausztriában is, ahol nem szűnt meg az utolsó évtizedek folyamán sem a törekvés az egyetlen magyar kikötő tengerészeti és forgalmi alárendelésére, állandóan figyelemmel kísérik és — ezt be kell látnunk — fel is ismerik a jelentkező események jelentőségét. Erre vall már magában az Austro-Americana triestli hajóstársaság két év óta folyton támogatott fejlesztése a nagy német társaságok érdekességének bevonásával. Ausztriában belátták, hogy a tengerhajózás terén gyökeret vert német hatalom könnyen veszedelmessé válhatik az adriai tengerpart jövőjére és inkább ezzel együtt, mint ez ellen indították meg a fejlesztés nagy munkáját. Hogy azután a német társaságok: a Hamburg-Amerikai vonal és a brémai Norddeutscher Lloyd lassanként a hegemoniát szerezték meg az osztrákoknak kedves Austro-Americana társaságban, az a német élélmesség eredménye, ami ellen hiába való volna minden osztrák ellenkezés.

Ellenben osztrák szempontból életrevaló reform a legutóbb nyilvánosságra jutott újítás, hogy a dalmáciai forgalom, amelyet az Osztrák Lloyd-társaság a tengerentúli forgalomban való nagy elfoglaltsága következtében intenzíve fejleszteni és kihasználni nem képes, egy új osztrák társaság ruháztassék. Ezzel nyilvánvalóan azt a célt is követi Ausztria, hogy a dalmat kikötőkkel fennálló forgalom a magyar szubvencziót élvező fiumei parthajózás-
teljesen! S milyen iszonyu az, mikor az ember érzi, hogy a lelke már teljesen üres. Kétségbe eszik, a kenyéret, a ruháért, a lakásért, a szerelőkért! Ma már semmi tartalma sincs a lelkemnek.
Jogász voltam, ügyvédnek készültem s eldobtam magamtól a praktikus, okos élet pályát, hogy magasabb, eszményibb célzások élhessenek s kiált, hogy itt is csak a kenyéret kell kiművelni; még hozzá itt több munkával szerez az ember kevesebb kenyeret. S a mellett érezni napról-napra, hogy tehetetlenül kérek az ember!
S nincs segítség. Pihenés, nyugalom kellene, csak hogy egy falat kenyéret sem ad meggen senki. S még ha egyedül lennék! De a család, a szegénység lezuh a földre, ha lenne is meg erem repülni.
Ostoba fölvet meghazsádosott. Elővett egy hülye szerelmi hangulat s elveszttem. Egyedül talán mégis mentem volna valamire. Nyomorogtam, éheztem volna, de talán mégis meg tudtam volna írni az én nagy regényemet, színdarabjaimat, melyek az agyamban, a lelkemben éltek, csak fizikai idiom s eröm nem volt a kidoigózásukhoz. Én magam még csak éheztem volna, de őket csak nem engedhettem nyomorogni. Pedig nem a szerelem, se nem a szeretet közt, csak a kötelesség. Szeretem? Hova lett az már akkor! Mi lett abból a csodás, rajongó, hatalmas érzésből, mely összefűzött minket az ideális vágyak első, tisztázott idejében s mi lett abból a mamoros, vad, szilaj érzéskészségből, mely a mézesetek alatt vérvörös ízzással pántant elő vérünk minden csöppjébe! Mi lett? Unalmas együttélés, melyet a közös szegénység érzése szinte gyűlöletessé tett. S mi lesz meg ezután? Ha nem tudok dolgozni, ha nem leszek mit ennünk — ha kimerült agyam teljesen felmondja a szolgálatot? Nincs nap, hogy eszembe ne jutna az Angyalföld, vagy a Lipótmező!... Hát mondjátok meg ösztöneim, nem gyávagság erve várni?... — Még te panaszkódsz — aki mégis csak él; ha a szegény, koldus valóságban is él, mégis a valóságban. Én meg örökösen

1870. óta működő tengerészeti hatóság mennyire nem felel meg a modern idők követelményeinek. Ennek a szervezet gyökeres reformja szorul és pedig olyan irányban, hogy bevonassanak a hatóság tevékenységébe körbe a tengeri kereskedelm olyan szakemberei, akiket a jövőre nézve iniciatívák származhatnak.

Vajha Magyarországon reményünk lehetne arra, hogy a szakemberek tárgyilagos véleménye az intéző körkörnél meghallgatásra talál.

Argus.

A delegációk.
A magyar delegáció második plenáris ülését ugyanolyan intenzív érdeklődés kísérte, mint az első. Mindjárt az ülés elején magas fokú hárgott a kíváncsiság, mert elérte a híre, hogy a függetlenségipárti delegátusok értekezletet tartottak és ezen az értekezleten állásfoglalást precizizáltak. A tanácskozáson Wekerle Sándor és gróf Andrássy Gyula is részt vett.

A negyvennyolcas delegátusok megbízták Holló Lajost, hogy a következő indítványt terjessze be a delegáció teljes ülésében:
»Mintán a külügyminiszter urnak a címer alkalmazása kérdésében adott válasza megnyugtatót nem tartalmaz, azt az országos bizottság tudomásul nem veszi, hanem az albizottság által bevezetett javaslatot elfogadja és végrehajtására a külügyminiszter urat utasítja.«

Holló Lajos be is terjesztette ezt az indítványt. Nyomban azután Wekerle Sándor nyilatkozott:
— Konstatación — mondotta a miniszterelnök — és pedig az ország érdekében konstatación azt, hogy a külügyi politika sarkalatos tételei és alapelvei tekintetében a felszólalók különbözősége dacára is e delegáció tagjai közt különösből ahgha konstatación.
Részletesen felsorolta most Wekerle, milyen tényekre állapítja ezt a fölfogását. A nyelv- és címerkérdésben a következőképen összegezte a kormány felfogását:
— A nyelv-kérdéssel a magyar kormány már foglalkozott a delegáció tárgyalásai előtt arra az alapvetelre helyezkedve, hogy a magyar nyelvnek

ahazugságból! Egy életet végigmél, hazugságból, komédiázásból! Mióta színes vagyok, egy ószinte, igaz szót nem halottam, nem mondtam a környezetemben. Csupa áltudás, csupa hazugság, csupa festék itt minden! S ami kis tartalma van a lelkünknek, napról-napra kidobjuk a közönségnek, kiki enni akar a lelkünkben s maga színházi-jegye árának megteleítés. S aztán ha jól laktak velünk, elfelejtetnek. Mire kiüremnek a színházból, jótörten a penüket se tudják! S ezért kell nekünk kiművelni, verejtékeznünk, hogy a penzükről megkissassuk vagy megkacagtaszassuk őket. Hat érdemezz ezert émi? Hat etelezzel lehet ez? Belelőrl az ember ebbe a gondolatba, hogy végigéljen egy életet anélkül, hogy igazán élne...
— Mi a ti gyűrtödésitek az enyémből képest — vágott közbe a festő — ti távolról sem álltok ott, ahol én. Nálam igazan a véletlen dolgoz, hogy eddig nem örültem meg. Csinaltam egy jó képet s azóta azt az egyet meg se tudom közelíteni. Egyre rosszabb és rosszabb dolgok kerülnek ki a kezemből. A kritikáim talán nem is merik a szemembe mondani, hogy silányakat csinálok — de én érzem, hogy a tehetségem abban az egy munkában teljesen kimerült.
Istene, ha eszembe jut Michel Angeló, Tizian, meg a többi óráis! Mennyi feltegg dolgrot tudtak alkotni! Micsoda ósero volt azokban s milyen nyomorultak vagyunk mi! Egy mű kimerit, tönkretesz! Az igazi színeket többé sose fogom megtáitni! Azok elveszték nekem örökre. Erzem, hogy kellené valamit megcsinálni, de csak érzem; megcsinálni nem tudom. Meg se közelítem azt, amit elgondolok; a tehetségem teljesen elvesztettem s mégis élnem kell; hülyén, bután, beválni azt a szép napot, amikor a paralizis megfősz majd az öntudatomot! Hat nem gyávagság és butaság ezt bevárni?

— Ti legalább csináltatok valamit — mondta a miliomos — legalább dolgoztatok, mig tudtatok dolgozni. Dolgoztatok a

teljesen! S milyen iszonyu az, mikor az ember érzi, hogy a lelke már teljesen üres. Kétségbe eszik, a kenyéret, a ruháért, a lakásért, a szerelőkért! Ma már semmi tartalma sincs a lelkemnek.
Jogász voltam, ügyvédnek készültem s eldobtam magamtól a praktikus, okos élet pályát, hogy magasabb, eszményibb célzások élhessenek s kiált, hogy itt is csak a kenyéret kell kiművelni; még hozzá itt több munkával szerez az ember kevesebb kenyeret. S a mellett érezni napról-napra, hogy tehetetlenül kérek az ember!
S nincs segítség. Pihenés, nyugalom kellene, csak hogy egy falat kenyéret sem ad meggen senki. S még ha egyedül lennék! De a család, a szegénység lezuh a földre, ha lenne is meg erem repülni.
Ostoba fölvet meghazsádosott. Elővett egy hülye szerelmi hangulat s elveszttem. Egyedül talán mégis mentem volna valamire. Nyomorogtam, éheztem volna, de talán mégis meg tudtam volna írni az én nagy regényemet, színdarabjaimat, melyek az agyamban, a lelkemben éltek, csak fizikai idiom s eröm nem volt a kidoigózásukhoz. Én magam még csak éheztem volna, de őket csak nem engedhettem nyomorogni. Pedig nem a szerelem, se nem a szeretet közt, csak a kötelesség. Szeretem? Hova lett az már akkor! Mi lett abból a csodás, rajongó, hatalmas érzésből, mely összefűzött minket az ideális vágyak első, tisztázott idejében s mi lett abból a mamoros, vad, szilaj érzéskészségből, mely a mézesetek alatt vérvörös ízzással pántant elő vérünk minden csöppjébe! Mi lett? Unalmas együttélés, melyet a közös szegénység érzése szinte gyűlöletessé tett. S mi lesz meg ezután? Ha nem tudok dolgozni, ha nem leszek mit ennünk — ha kimerült agyam teljesen felmondja a szolgálatot? Nincs nap, hogy eszembe ne jutna az Angyalföld, vagy a Lipótmező!... Hát mondjátok meg ösztöneim, nem gyávagság erve várni?... — Még te panaszkódsz — aki mégis csak él; ha a szegény, koldus valóságban is él, mégis a valóságban. Én meg örökösen

teljesen! S milyen iszonyu az, mikor az ember érzi, hogy a lelke már teljesen üres. Kétségbe eszik, a kenyéret, a ruháért, a lakásért, a szerelőkért! Ma már semmi tartalma sincs a lelkemnek.
Jogász voltam, ügyvédnek készültem s eldobtam magamtól a praktikus, okos élet pályát, hogy magasabb, eszményibb célzások élhessenek s kiált, hogy itt is csak a kenyéret kell kiművelni; még hozzá itt több munkával szerez az ember kevesebb kenyeret. S a mellett érezni napról-napra, hogy tehetetlenül kérek az ember!
S nincs segítség. Pihenés, nyugalom kellene, csak hogy egy falat kenyéret sem ad meggen senki. S még ha egyedül lennék! De a család, a szegénység lezuh a földre, ha lenne is meg erem repülni.
Ostoba fölvet meghazsádosott. Elővett egy hülye szerelmi hangulat s elveszttem. Egyedül talán mégis mentem volna valamire. Nyomorogtam, éheztem volna, de talán mégis meg tudtam volna írni az én nagy regényemet, színdarabjaimat, melyek az agyamban, a lelkemben éltek, csak fizikai idiom s eröm nem volt a kidoigózásukhoz. Én magam még csak éheztem volna, de őket csak nem engedhettem nyomorogni. Pedig nem a szerelem, se nem a szeretet közt, csak a kötelesség. Szeretem? Hova lett az már akkor! Mi lett abból a csodás, rajongó, hatalmas érzésből, mely összefűzött minket az ideális vágyak első, tisztázott idejében s mi lett abból a mamoros, vad, szilaj érzéskészségből, mely a mézesetek alatt vérvörös ízzással pántant elő vérünk minden csöppjébe! Mi lett? Unalmas együttélés, melyet a közös szegénység érzése szinte gyűlöletessé tett. S mi lesz meg ezután? Ha nem tudok dolgozni, ha nem leszek mit ennünk — ha kimerült agyam teljesen felmondja a szolgálatot? Nincs nap, hogy eszembe ne jutna az Angyalföld, vagy a Lipótmező!... Hát mondjátok meg ösztöneim, nem gyávagság erve várni?... — Még te panaszkódsz — aki mégis csak él; ha a szegény, koldus valóságban is él, mégis a valóságban. Én meg örökösen

teljesen! S milyen iszonyu az, mikor az ember érzi, hogy a lelke már teljesen üres. Kétségbe eszik, a kenyéret, a ruháért, a lakásért, a szerelőkért! Ma már semmi tartalma sincs a lelkemnek.
Jogász voltam, ügyvédnek készültem s eldobtam magamtól a praktikus, okos élet pályát, hogy magasabb, eszményibb célzások élhessenek s kiált, hogy itt is csak a kenyéret kell kiművelni; még hozzá itt több munkával szerez az ember kevesebb kenyeret. S a mellett érezni napról-napra, hogy tehetetlenül kérek az ember!
S nincs segítség. Pihenés, nyugalom kellene, csak hogy egy falat kenyéret sem ad meggen senki. S még ha egyedül lennék! De a család, a szegénység lezuh a földre, ha lenne is meg erem repülni.
Ostoba fölvet meghazsádosott. Elővett egy hülye szerelmi hangulat s elveszttem. Egyedül talán mégis mentem volna valamire. Nyomorogtam, éheztem volna, de talán mégis meg tudtam volna írni az én nagy regényemet, színdarabjaimat, melyek az agyamban, a lelkemben éltek, csak fizikai idiom s eröm nem volt a kidoigózásukhoz. Én magam még csak éheztem volna, de őket csak nem engedhettem nyomorogni. Pedig nem a szerelem, se nem a szeretet közt, csak a kötelesség. Szeretem? Hova lett az már akkor! Mi lett abból a csodás, rajongó, hatalmas érzésből, mely összefűzött minket az ideális vágyak első, tisztázott idejében s mi lett abból a mamoros, vad, szilaj érzéskészségből, mely a mézesetek alatt vérvörös ízzással pántant elő vérünk minden csöppjébe! Mi lett? Unalmas együttélés, melyet a közös szegénység érzése szinte gyűlöletessé tett. S mi lesz meg ezután? Ha nem tudok dolgozni, ha nem leszek mit ennünk — ha kimerült agyam teljesen felmondja a szolgálatot? Nincs nap, hogy eszembe ne jutna az Angyalföld, vagy a Lipótmező!... Hát mondjátok meg ösztöneim, nem gyávagság erve várni?... — Még te panaszkódsz — aki mégis csak él; ha a szegény, koldus valóságban is él, mégis a valóságban. Én meg örökösen

Az Egyetértés társzaja

Kísértetek.

— Az Egyetértés eredeti társzaja. —
Írta: Vértessy Gyula.

Mindenki, aki csak ismerte, boldognak tartotta a szép, fiatal asszonyt, aki a szépség és fiataliságn kívül még gazdag is volt; azonfelül pedig volt neki kedves, szeretetre méltó férje s két bájos gyermek. S egy szép napon itt hagyott mindent; mérgét ivott s elment oda, ahová csak a boldogtalannak, vén, vagy beteg emberek szoktak vágyódn.

Kedves, jó ismerősöm volt. Egyike a legszellemesebb, legkedvesebb asszonyoknak. Nagy kék szemek lemondó, hus tekintetét, mintha most is magam előtt látanék s szép ajakáról is, mintha most is integetne felém az a fanyar mosolygás, mely mindig ott ült, valahányszor az élet nagy problémáiról beszélgettünk.

Pedig gyakran beszélgettünk. Az ő rendes szavazására volt, hogy nem érdemes élni. S ezt az állását meg is védelmezte emberül. Neha nap ugyan, mintha már le lett volna győzve az erveim által s már-már kezdte heismerni, hogy mégis van az életben valami, amiért érdemes élni, hanem ez csak pillanatig tartott, hamarosan ismét uralt léte föltette az ő végtelen pesszimizmusa.

Higye el, hogy mégis csak ostobaság az egész élet. Ha az ember nem gondolkozik: állati életet él, ha pedig gondolkozik: kétségbeesítő eredményre jut. Arra, hogy elvezetek üresen, silányok s napról-napra való életünk vergődés, szánalmas küzdés a napról-napra fenyegető halál ellen.

Minden reggel, mikor felébredtek, arra gondolok, hogy ma ugyan meg felébredtem, de hálta holnapra már ravatal lesz az én fehér ágymából és én holtan, mozdulatlanul fekszem benne fektüdni. Szólni akarok majd s nem tudok szólni; látni s nem láthatok

érezni s nem érezhetek; mert az akam fagyos lesz, a szemem üveges s a szívem nem dobog többé!

— És ott fognak zokogni, akiket szerettem s akiket szeretek, ók tehetetlenül, fájdalomban, én tehetetlenül halálomban.

Itározatos gondolati! Így élni szeretnénk között az örök elvakas biztos szörnnyű tudatában! Egy peregés sem lenni biztosan abban, hogy a jövő perczben meg együtt maradunk-e? Lehet pedig, hogy egyuttmaradhatunk harmincz-negyven évig, de akkor harmincz-negyven éven át a nap minden órájában lesni, rettegni az élet végét. Előbe bele kell örülni! Mas talán kibírja a várakozást, hogy mikor lesz ravatal vagy az ő ágyából, vagy a férje, vagy a gyermeke ágyából, de én nem bírom. Ha senkinek se lenne a világban, ha nem szeretne senki s ha nem szeretnék senkit, talán nem lenne olyan intározatos a halálra gondolni? Vagy ki tudja? Magunkert is rettegnék. Nekem magamnak is intározatos elgondolni, hogy ma sit rém a nap; járok, kelek, élvezek, érzek, élek s holnap mereven, mozdulatlan fekszem, mint egy döglött állat. S a lélek működése megszűnik a test működésével együtt; a lélek is eltűnik az örök semmisségbe.

El kell tűnnie, mert a lelek továbbéléséről nincs bizonyíték!

Ha a lélek tovább élne, mint a test, lehetetlen, hogy a szerető anya, férj, vagy gyermekek lelke el ne jönnne az íttmaradottakhoz!
Nem, a léleknek is vége a testtel együtt. A lélek csak az agy működése s ha az agy nem működik tovább, lélek sincs. Itározatos gondolattal ez az örök, végleges megsemmisülés! Meglássa betelőrlök ebbe a gondolatba. S nem örül bele! Elmenekült a kísértetek elől. S mivel máshova nem menekülhetett, elmenekült a sírba. Ott legalább nem félhet tőle, hogy megőrül...

A szegény asszony temetéséről együtt jöttünk haza egy páran, régi cimborák. Sajnátságon kompánia volt ez. Barátkozásunk gyökereit visszanyitánk a boldog ifjúság bohém világába. Volt ebben a kompá-

